

Beste mama of papa,

Jouw kindje wordt binnenkort opgenomen in ons ziekenhuis. Wij vragen jou dit patiëntenboekje grondig te lezen en de vragen correct te beantwoorden, eventueel met hulp van de huisarts.

Dit boekje bevat belangrijke informatie voor onze zorgverleners om jouw kindje correct te behandelen. Indien het boekje niet of niet volledig is ingevuld, kan daarom worden beslist de behandeling uit te stellen.

Breng bij opname dit patiëntenboekje mee en geef het af aan de verpleegkundige op de afdeling. Wij wensen jouw kind alvast een spoedig herstel toe!

patiëntensticker

Bemerkingen: .....

Ingreep / onderzoek:

campus: Rumst Bornem Willebroek

opnamedatum: ..... / ..... / ..... om ..... uur

operatiedatum: ..... / ..... / ..... hospitalisatie

dagziekenhuis

vermoedelijke ontslagdatum: ..... / ..... / .....

bij opname nuchter: ja neen

ingreep/onderzoek: .....

links rechts niet van toepassing

opnamebrief opgesteld via ORline

Huidig gewicht:

Huidige lengte:

Contactpersoon 1: Naam: ..... Tel./GSM-nummer: .....

Contactpersoon 2: Naam: ..... Tel./GSM-nummer: .....

Huisarts/kinderarts: Naam: ..... Tel./GSM-nummer: .....

Onderzoeken uit te voeren bij de huisarts of bij opname:

- labo consult: .....
 .....

Beste mama, Beste papa,

Als jouw kind geopereerd wordt en hiervoor verdoving krijgt, is dit een ingrijpende gebeurtenis. Vanzelfsprekend wil je jouw kind zo goed mogelijk ondersteunen en hem of haar hierop voorbereiden.

Om de opname zo goed en zo vlot als mogelijk te laten verlopen, hebben we alles voor jou op een rijtje gezet. Zo kan je zelf nagaan of al het nodige is gebeurd. We vragen je met nadruk om de vragenlijst correct en zo volledig mogelijk in te vullen. Vergeet niet dat je zelf mee verantwoordelijk bent voor een veilig verloop van de opname van jouw kind. Daarom is belangrijk dat je alle informatie die wij vragen doorgeeft en zelf de informatie in dit patiëntenboekje grondig doorneemt. Tijdens de opname heb je zelf ook inspraak in het behandelingsplan en in de medicatie. Bespreek dit met jouw arts als je hierover nog vragen hebt.

Achteraan vind je eveneens het toestemmingsformulier voor de verdoving, alsook de preoperatieve vragenlijst. Daarnaast kan je in deze brochure lezen hoe je jouw kind mentaal kan voorbereiden op de opname.

Breng dit patiëntenboekje volledig ingevuld en ondertekend mee naar het ziekenhuis op de dag van de operatie!

deel 1. Informatie vóór de opname

1. Voorbereiding voor kind en ouders

Duidelijk informatie geven aan jouw kind over de ingreep bereidt hem/haar voor op wat er te wachten staat en maakt zijn/haar angst beheersbaar. Het is niet de bedoeling het kind bang te maken. Door het krijgen van juiste informatie over wat er gaat gebeuren, behoudt het kind zijn vertrouwen in volwassenen.

Je moet jouw kind op een aantal zaken voorbereiden: de onbekende omgeving, de onbekende mensen in donkerblauwe kledij of witte schorten, de ingreep zelf, de narcose, de eventuele pijn die het kind kan ondervinden na de ingreep. Bij peuters en kleuters zijn de ouders het meest geschikt om hun kindje te informeren. Om je als ouder in staat te stellen jouw kind goed te kunnen informeren, is het noodzakelijk dat je zelf goed bent voorbereid. Hieronder geven wij per leeftijdsgroep enkele tips en adviezen.

Peuters

Peuters begrijpen al veel van wat hun wordt verteld, ook al kunnen zij zelf nog niet goed praten. Vertel jouw kind zo eenvoudig mogelijk wat er gaat gebeuren maar begin er niet te vroeg mee. Boekjes kunnen bij het vertellen helpen (zie boekenlijst pagina 8).

Vertel jouw kind waarom het naar het ziekenhuis gaat, hoelang het verblijf duurt, dat je meegaat en bij hem/haar blijft. Je kunt de vertrouwde zaken vertellen, zoals in bed liggen, pyjama dragen en spelen. De minder vertrouwde zaken, zoals thermometer, zetpil, drankje, de verpleegkundigen en artsen, vreemde apparaten en de pijn na de operatie,... moeten vooral niet worden weggelaten. Vertel jouw kind dat er misschien meer kinderen op de kamer zullen liggen. Door met jouw kind het verhaal te spelen (bijvoorbeeld aan de hand van een dokterssetje) kan alles wat begrijpelijker worden.

Kleuters

Bij kleuters geldt hetzelfde als bij peuters, alleen kan jouw verhaal wat uitgebreider zijn. Op deze leeftijd gaan kinderen vragen stellen. Wees wel voorzichtig met het vertellen over de ingreep zelf. Het is snel beangstigend en kinderen kunnen erover gaan fantaseren. Het is van belang dat jouw kind weet dat hij/zij voor de operatie onder narcose (in slaap) wordt gebracht. Daardoor zal hij/zij niets voelen van de operatie. Als het kindje wakker wordt, kan hij/zij wel wat pijn hebben. Vraag jouw kind eens of hij/zij weet wat er in het ziekenhuis gaat gebeuren. Zo kom je erachter of jouw verhaal goed is overgekomen.

Kinderen vanaf de leeftijd van 7 - 8 jaar

Bij een ouder kind wordt het gemakkelijker een ziekenhuisopname te verklaren. Je kan best zelf bepalen wanneer je dat doet. Het ene kind vindt het prettig tijdig te weten wat er gaat gebeuren. Hij/zij kan zich er dan beter op instellen. Een ander kind wordt juist steeds angstiger als hij/zij lang moet wachten.

2. De dag vóór de ingreep

Was jouw kind grondig (best onder de douche) de dag voor de ingreep en 's morgens op de dag van de ingreep. Tenzij jouw behandelend arts andere instructies geeft, volstaat gewone douchegel. Was ook de haren met een gewone shampoo. Oksels, liezen, navel en bilnaad evenals de ruimte tussen de tenen verdienen bijzondere aandacht. Spoel goed af, zodat er geen zeepresten achterblijven en droog af met een zuivere handdoek. Trek propere kledij aan. Poets de tanden van jouw kind. Zorg dat nagels van vingers en tenen kort en proper zijn.

3. De dag van de ingreep

Wat neem je mee?

- een vertrouwde knuffel
- extra ondergoed
- een fopspeen indien jouw kind dit gebruikt
- propere pampers indien jouw kindje deze nog nodig heeft
- gemakkelijk zittende kleding voor na de ingreep
- bij kleine kinderen een flesje waar jouw kindje thuis ook uit drinkt
- de naam en de dosering van de eventuele medicijnen die jouw kind gebruikt

In te vullen formulieren

- het toestemmingsformulier ("informed consent") met betrekking tot de verstrekte informatie en toestemming tot narcose (zie achteraan)
- de preoperatieve vragenlijst anesthesie

Andere opmerkingen

- doe jouw kind geen sieraden aan
- bij lange haren: maak liefst staartjes of vlechten (geen haarspelden)
- heeft jouw kind losstaande tanden, meld dit dan te melden aan de verpleegkundigen of arts

Eten en drinken

Om de narcose voor de operatie veilig te laten verlopen, is het noodzakelijk dat jouw kind nuchter is. Dit is belangrijk omdat tijdens de narcose de slikreflex wordt onderdrukt. Door nuchter te zijn, voorkomen we dat tijdens de narcose inhoud uit de maag via de slokdarm in de luchtpijp - dus in de longen - terecht komt. Sommige kinderen ervaren het niet mogen eten of drinken als een straf. Leg jouw kind daarom de reden uit. Je kunt vertellen dat hij zich anders ziek zal voelen na de operatie.

Normaal eten en drinken, flesvoeding	tot 6 uur voor de operatie
Borstvoeding	tot 4 uur voor de operatie
Heldere dranken: enkel plat water	tot 2 uur voor de operatie

Het is belangrijk dat je je daaraan houdt, anders kan de operatie niet doorgaan.

We overlopen vooraf welke medicijnen jouw kind gebruikt en of je deze voor de operatie gewoon mag blijven toedienen. Kinderen die een behandeling volgen met anti-epileptica (Luminal®, Depakine®,...) of die hydrocortisone nemen, mogen hun medicatie toch innemen met een klein slokje water.

Ziekte:

De ingreep kan niet doorgaan als jouw kind:

- ziek is
- een temperatuur heeft boven de 38 graden Celsius
- de laatste 21 dagen in contact (via school, broers of zussen,...) is geweest met een kind dat bijvoorbeeld mazelen, rode hond of waterpokken had
- net een vaccinatie heeft gehad. Aangeraden wordt om dan enkele dagen te wachten: 2 dagen na de D(K)TP, HIB, MenC, Pneumokok en Hepatitis en 14 dagen na de BMR.

Als jouw kind minder dan vier weken geleden een luchtweginfectie heeft doorgemaakt, kan het zijn dat de behandelend chirurg of anesthesist beslist de ingreep uit te stellen: dit heeft te maken met de langdurig verhoogde gevoeligheid van de luchtwegen na een luchtweginfectie. Mocht je maar enigszins twijfelen, neem dan contact op met het dagziekenhuis: 03 880 96 99.

4. Opname ziekenhuiskamer

Aanmelden

Je meldt je met jouw kind aan via de receptie in de centrale inkomhal op het uur dat werd afgesproken met de chirurg. Jouw kindje krijgt een identificatiebandje om de pols. Dit identificatiebandje moet te allen tijde aan blijven! Vandaar zal men jou wegwijs maken naar de verpleegafdeling.

Premedicatie

Op de ziekenhuiskamer krijgt jouw kind een pyjamajasje van het ziekenhuis. Sieraden (en eventuele piercings) moeten uitgedaan worden. Jouw kind zal een half uurtje vóór de operatie een medicijn krijgen om alvast rustig te worden. Deze premedicatie neemt de angst een beetje weg en maakt jouw kind wat slaperig. Daarom moet hij/zij voordien eerst nog even plassen. Van zodra de premedicatie is gegeven, mag hij/zij niet meer uit bed.

De verpleegkundige zal jullie vervolgens begeleiden naar de operatiekamer of de onderzoeksafdeling. Jouw kind mag zijn/haar knuffel, lievelingsspeeltje of een fopspeen meenemen. Zorg er wel voor dat het proper is en er een sticker op kleeft met de naam van jouw kind en de afdeling.

5. Operatiekwartier

Begeleiding door de ouders

De meeste, vooral jonge kinderen zijn rustiger wanneer één van de ouders tijdens de inleiding van de narcose bij hen is. Kinderen voelen zich dan veiliger en gesteund. Je bent hiertoe echter niet verplicht. Er is altijd bekwaam personeel aanwezig om jouw kind gerust te stellen en te troosten, zowel bij de inleiding van de narcose als bij het ontwaken op de recovery. Eén ouder kan, indien gewenst, meegaan naar de operatiekamer om jouw kind te begeleiden bij de inleiding van het in slaap doen.

Gelieve er wel rekening mee te houden dat de anesthesist steeds kan besluiten dat je niet bij de inleiding aanwezig kan zijn om medische redenen of in het belang van de maximale veiligheid van jouw kind. Het aanwezig zijn bij het ontwaken van jouw kind op de recovery kan enkel onder bepaalde voorwaarden en na overleg met de anesthesist. De operatie zelf kan je niet bijwonen.

Het is van belang dat je goed op de hoogte bent van wat je kan verwachten voor en tijdens de inleiding. Hieronder volgt een opsomming van de voorwaarden waaraan moet voldaan zijn om jouw kind te mogen begeleiden:

1. je bent als ouder goed voorbereid, je hebt deze brochure zorgvuldig doorgenomen
2. je hebt jouw kind goed voorbereid zoals hierboven werd uitgelegd, bij voorkeur aan de hand van de voorgestelde boekjes
3. er is voldoende verpleegkundige begeleiding aanwezig om je na de inleiding naar buiten te begeleiden
4. het is niet toegestaan een telefoon, fototoestel, videocamera of andere elektronische apparatuur mee te nemen in de operatiezaal
5. je bent rustig en laat iedereen zijn werk doen
6. je dient je aan de kledingvoorschriften te houden (zie hieronder)
7. als de anesthesist aangeeft dat jouw kind in slaap is (daarbij kunnen de ogen nog open zijn) krijg je een seintje dat je de operatiekamer moet verlaten. Wij verwachten van jou dat je aan dit verzoek onmiddellijk gehoor geeft en met de begeleider terug naar buiten gaat.

Kledingvoorschriften

Op de operatiekamer en de ontwaakkamer gelden speciale kledingvoorschriften. Je krijgt een jas over jouw kleding (de OK-overall of de overjas wordt over de eigen kleding aangetrokken en moet jouw eigen kleding helemaal bedekken) en jij en jouw kind krijgen een muts op (lang haar dient bij elkaar gebonden te zijn). Er zijn ook overschoenen voorzien. In enkele gevallen zal je een neus/mondmasker moeten dragen - dit in verband met de hygiëne op de operatieafdeling. Een medewerker van de operatieafdeling zal je hierbij helpen en je verder begeleiden. Trek daarom makkelijke kleding aan, geen hoge hakken, geen rok en draag geen sieraden. Ook handtassen en dergelijke moet je op de verpleegafdeling achterlaten, hiervoor zijn op het dagziekenhuis lockers voorzien.

Spoedoperaties

Wanneer de opname onverwacht komt, heb je jouw kind en jezelf niet kunnen voorbereiden. Vaak zijn er ook andere, technisch moeilijkere inductietechnieken nodig. Daarom kan de anesthesist bij spoedoperaties beslissen dat je niet aanwezig kan zijn bij het toedienen van de narcose.

Adviezen voor begeleidende ouders bij de inleiding

Het is begrijpelijk dat je je voor of tijdens de inleiding van de anesthesie onzeker voelt of bang bent. Laat dit niet aan jouw kind merken. Jij bent degene waarop jouw kind steunt. Stimuleer jouw kind om goed naar de uitleg van de anesthesist (slaapdokter) te luisteren.

We brengen jouw kind liggend in slaap. Je kunt gewoon naast jouw kind staan en tijdens de inductie hem of haar aanspreken. Een normale inleiding duurt ongeveer één minuut. Als jouw kind tegenstribbelt, overtuig hem/haar er dan van dat dit nu echt even moet. Zeg tegen jouw kind dat je blijft wachten tot de operatie of het onderzoek voorbij is, en dat je er weer bent om hem/haar terug te brengen naar zijn kamer als hij/zij wakker wordt.

Indien je je niet aan deze methode kan houden of je denkt dat het te emotioneel zal zijn, is het beter NIET mee te gaan voor de inductie. Indien je tijdens de inductie toch te emotioneel reageert, kan het zijn dat je terug uit het OK begeleid wordt. Zodra jouw kind slaapt, geeft de anesthesist aan dat je de operatiekamer moet verlaten. Dan kan je wachten op de verpleegafdeling of in de ziekenhuiskamer.

Uitleg over de anesthesie

Voordat jouw kind onder anesthesie gaat, krijgt het eerst een pleister met een lampje of een dopje over een vinger of teen om het zuurstofgehalte in het bloed te controleren. Soms krijgt hij ook plakkers op zijn borstkas voor de hartbewaking. Dit is niet pijnlijk. Je kunt het vergelijken met het plakken van een pleister.

De anesthesist vertelt jou en jouw kind wat er gaat gebeuren. Jongere kinderen brengen we meestal in slaap met een masker. Het anesthesiegasmengsel vinden kinderen over het algemeen niet lekker ruiken. Je kunt bij de voorbereiding aan jouw kind uitleggen dat hij deze geur kan wegblazen. Thuis kan je dit alvast oefenen. Oudere kinderen kunnen soms kiezen hoe ze in slaap worden gebracht: met een prikje of met een masker. De plaats waar een kind de prik krijgt, kunnen we vooraf verdoven met een speciale crème (toverzalf).

De meeste kinderen vallen bij een inleiding niet gewoon in slaap, maar kunnen de volgende gedragingen of kenmerken vertonen: onrustig worden of juist heel slap (ontspannen) zijn, slaan of trekken met armen of benen, met de ogen draaien, bleek wegtrekken, hoesten, een snelle en oppervlakkige ademhaling,... Schrik hier niet van. Deze gedragingen zijn normaal en komen vaak voor. Bovendien merkt het kind er zelf niets van, omdat hij/zij al bijna in slaap is. Indien je denkt dit niet te kunnen verdragen, ga dan liever ook niet mee naar binnen.

Bijwerkingen en complicaties bij anesthesie

Geen enkele ingreep is geheel zonder risico. Met gekwalificeerde medewerkers en goede bewakingsapparatuur zorgen wij zo goed mogelijk voor de veiligheid en het comfort rondom de operatie. Toch willen wij jou attent maken op mogelijke bijwerkingen en complicaties:

- tijdens de algemene anesthesie of narcose:
  - een allergische reactie op medicijnen, beschadiging van het gebit of de keel door het inbrengen van het beademingsbuisje, onvoorspelbaarheden samenhangend met de conditie en gezondheid van de patiënt
- na het ontwaken uit de algemene anesthesie of narcose: slaperigheid
- na de uitwerking van de verdoving:
  - pijn in het operatiegebied, misselijkheid en/of braken, een droge keel of keelpijn van het beademingsbuisje (deze irritatie verdwijnt vanzelf binnen enkele dagen).

6. Recovery

Ouders op de ontwaakafdeling

Het is fijn dat jouw kind één van zijn/haar ouders ziet bij het openen van de ogen. Eén van de ouders kan daarom eventueel aanwezig zijn bij het ontwaken uit de anesthesie op de ontwaakafdeling. In het begin valt jouw kind vaak opnieuw in slaap. De verpleegkundige van de recovery roept jou bij jouw kind zodra jouw kind van de operatiekamer is gekomen en aangesloten is aan de bewakingsapparatuur.

Als je bij jouw kind op de ontwaakafdeling wil zijn, is het heel belangrijk dat je op de hoogte bent van de gang van zaken op deze afdeling en de richtlijnen opvolgt. De voorwaarden zijn dezelfde die vermeld zijn voor de aanwezigheid van de ouders tijdens de inleiding van de narcose. De verpleegkundige van de ontwaakafdeling zal geen gegevens verstrekken over de operatie van jouw kind. Vragen over de operatie en de nabehandeling kan je later aan de behandelend arts stellen.

7. Terug op de afdeling

Drinken na de operatie

De meeste kinderen voelen zich niet ziek na een operatie, maar soms kunnen ze wat slaperig of misselijk zijn. Je zal verbaasd staan over de snelheid waarmee kinderen herstellen. Het is beter niet aan te dringen met drinken. Wacht tot jouw kind zelf om drinken vraagt. Overleg steeds eerst met de verpleegkundige of jouw kind mag drinken. Vermijd spuithoudende dranken en dranken die veel suiker (chocolademelk, fristi) of vruchtvlies (sinaasappelsap) bevatten. We bieden steeds eerst plat water aan alvorens over te gaan op andere dranken en voeding.

Vooraf na sommige ingrepen van de keel-, neus-, en oorarts - zoals het verwijderen van amandelen - kunnen bloedresten doorgeslikt zijn en/of achterblijven in keel of mond. Kinderen kunnen zich hierdoor slecht voelen. Braken van die bloedresten en het opgeven van lucht zal verbetering geven.

Pijnbehandeling na de operatie

We willen dat jouw kind na de operatie zo min mogelijk pijn heeft. De behandelend arts, de anesthesist en de verpleegkundige geven je informatie over het verminderen of het voorkomen van pijn na een operatie of onderzoek. De anesthesist spreekt af welke pijnstilling jouw kind krijgt na de operatie of onderzoek. De pijnmedicatie geven we op vaste tijden, waardoor een continu pijnstillend effect ontstaat. Het is belangrijk dat jouw kind, of jij als ouder, aangeeft hoe het met de pijn is en of de pijnstillers goed helpen. Hiervoor gebruiken we een pijnscorelijst.

8. Ontslag ziekenhuis

Het tijdstip dat jouw kind naar huis mag, hangt af van de aard van de ingreep. Als alles goed verlopen is en jouw kind heeft gegeten, gedronken en geplast, zullen de chirurg en de anesthesist toestemming geven om het ziekenhuis te verlaten. Er zal een brief voor de huisarts en een afspraak ter controle bij de huisarts of de specialist meegegeven worden alsook - indien nodig - een voorschrift voor medicatie. Wanneer thuis verdere verzorging nodig is, wordt je getoond hoe dit verder moet en indien nodig geven we jou toelichting hoe je de medicatie moet toedienen.

9. Contactnummer bij vragen

Mocht je vragen hebben voor de operatie, bij jouw thuiskomst na de operatie of de dagen erna kan je steeds contact opnemen met het dagziekenhuis op het telefoonnummer 03 880 96 99 (van 07.00u tot 19.00u tijdens weekdays) of met de spoedafdeling op het telefoonnummer 03 880 95 20. Zij zullen je zo nodig doorverbinden met de betrokken personen.

10. Boeken die helpen bij de voorbereiding

Onderstaande boeken kan je gebruiken als hulp bij de voorbereiding op de opname. Het is aan te bevelen deze boeken samen met jouw kind te lezen. Deze boeken (en andere boeken over het ziekenhuis) kan je lenen bij de bibliotheek.

Voor kinderen vanaf 2 jaar:

- Nijntje in het ziekenhuis, Dick Bruna, ISBN 90 739 91870
- In het ziekenhuis, Betty Sluyzer, ISBN 90 713 68610
- Muis in het ziekenhuis, Lucy Cousins, ISBN 9025851029

Voor kinderen vanaf 4 jaar:

- Lucas en de slaapdokter, Struyf en Stefan Boonen, ISBN: 9789058385802
- Naar het ziekenhuis, Imme Dros, ISBN: 9789045107578
- Milan in het ziekenhuis, Stijn Moekaars, ISBN: 9789044810998
- Het ziekenhuis, J. Zoeler, ISBN: 9789045107578
- Jaap de aap in het ziekenhuis, M. van Bergen & M. van Galen, ISBN 90 215 12637
- Een bed op wieltjes, Vivian den Hollander, ISBN 9026987846.
- Naar het ziekenhuis, Imme Dros, ISBN 9045107570.
- Serie de Ziekenboeg, C. Kliphuis, onder andere:
  - IJs voor Matthijs (amandelen knippen). ISBN 90 624 92061.
  - De ogen van Olivia (een lui oog en scheel zien). ISBN 90 624 92622.
  - Het oor van Leonoor (buisjes plaatsen). ISBN 90 624 91944.
  - Het been van Heleen (beenbreuk). ISBN 90 624 91952.

Via deze linken vind je ook een kort verhaaltje en een filmpje dat je kan gebruiken:

<https://kinderwebsite.mumc.nl/naar-de-ok>

<https://www.erasmusmc.nl/voorjou/voorjoulkleuters/3470183/>

11. ziekenhuishygiëne

Door goede handhygiëne kunnen ziekenhuisinfecties voorkomen worden.

Onze zorgverleners gebruiken handalcohol om de handen te ontsmetten en dit minstens voor en na elk patiëntencontact. Verder dragen zij geen nagellak, kunstnagels, ringen, armbanden, horloges of lange mouwen en hebben ze korte en verzorgde nagels. Dit zijn de basisvoorwaarden voor een goede handhygiëne. Wijs onze zorgverleners er gerust op indien je zou merken dat ze vergeten hun handen te ontsmetten of indien zij zich niet houden aan de basisvoorwaarden.

Ook jij kan verspreiding van bacteriën tegengaan en infecties voorkomen door regelmatig de handen te wassen of te ontsmetten. Was je handen zeker voor het eten en na ieder toiletbezoek.

Indien bezoekers verkouden of ziek zijn, kan je hen best vragen om hun bezoek uit te stellen. Zorg zelf ook voor een goede hoesthygiëne: bedek je mond bij het niezen of hoesten met een papieren zakdoekje dat je nadien onmiddellijk in de vuilnisbak gooit. Vergeet hierna niet je handen te wassen.

Vuistregel:
elke zorgverlener past
correcte handhygiëne toe
minstens voor én na
elk patiëntencontact.

12. Rechten van het kind in ons ziekenhuis

Onze visie op de rechten van het kind en zijn directe omgeving vóór, tijdens en na een ziekenhuisopname is gebaseerd op de richtlijnen in Het handvest Kind en Ziekenhuis, dat in 1988 werd opgemaakt in samenspraak met 12 Europese patiëntenverenigingen en de Wereldgezondheidsorganisatie:

Bescherming tegen onnodige opname

Kinderen worden niet langer dan nodig in het ziekenhuis opgenomen.

Recht op een vertrouwenspersoon

Kinderen hebben het recht om hun vertrouwenspersoon (ouders/wettelijke vertegenwoordiger) in alle omstandigheden bij zich te hebben. Rooming-in kan op onze afdeling.

Recht op comfortabele accommodatie en informatie voor de ouders/wettelijke vertegenwoordiger

Aan de ouders/wettelijke vertegenwoordiger wordt accommodatie en de mogelijkheid tot overnachting zo dicht mogelijk bij hun kind aangeboden. De kosten voor rooming-in worden tot het minimum beperkt.

Recht op informatie en een minimum aan fysieke en emotionele stress

Informatie wordt, afhankelijk van de omstandigheden, zo duidelijk en volledig mogelijk verstrekt. De informatie wordt mondeling gegeven of door middel van aangepaste informatiebrochures. Maatregelen worden genomen om pijn, lichamelijk ongemak en emotionele spanningen te verlichten.

Recht op het geven van toestemming en bescherming tegen overbodige behandelingen

Er worden geen onderzoeken, ingrepen of behandelingen uitgevoerd zonder overleg met en toestemming van de ouders/wettelijke vertegenwoordiger. Alleen de noodzakelijke behandelingen en onderzoeken worden uitgevoerd.

Recht op verzorging samen met leeftijdsgenoten en recht op bezoek

De eigenheid van het kind komt op de eerste plaats. Daarom worden kinderen met dezelfde zorgbehoefte samen opgenomen en verzorgd. Bezoek wordt, afhankelijk van de afdeling en gezondheidstoestand van het kind, toegelaten.

Recht op spelen en onderwijs

Kinderen hebben het recht op een verblijf in een stimulerende en veilige omgeving, waar voldoende toezicht is en rekening houdt met de noden van elk kind.

Recht op speciaal opgeleid personeel

Alle medewerkers van de afdeling zijn opgeleid om met kinderen om te gaan. Het team beschikt over de kennis en de ervaring die nodig zijn om aan emotionele en fysieke noden van het kind en het gezin tegemoet te komen.

Recht op continuïteit van zorg

In ons ziekenhuis werken alle medewerkers samen en in overleg om continuïteit in de zorg te waarborgen, zowel in als buiten het ziekenhuis.

Recht op begrip en privacy

Elk kind wordt benaderd en behandeld met tact en begrip, respect voor de eigen gewoontes, behoefte, culturele en/of religieuze waarden. De privacy van de kinderen wordt maximaal gerespecteerd. De kinderen worden beschermd tegen oneigenlijk gebruik van persoonlijke gegevens.

13. Ombudsdienst

Een verblijf in het ziekenhuis kan ingrijpend zijn. Deze ervaring kan positieve en/of minder positieve reacties losmaken. De medewerkers van het ziekenhuis trachten een menselijke, betrokken en deskundige opvang en begeleiding aan te bieden.

Toch kan het zijn dat er bepaalde zaken anders verlopen dan dat jij of de zorgverleners verwacht hadden. Spreek de betrokken zorgverlener hierover aan en probeer eventueel samen met de hoofdverpleegkundige of arts een oplossing te bedenken. Op elke afdeling hangt een foto met de naam van de leidinggevende aan de balie, zodat jij weet wie je best kan aanspreken.

Blijf je echter ontevreden over de gang van zaken, dan kan je onze ombudsdienst aanspreken. Zij zullen jouw klacht volgens een vastgelegde procedure behandelen, zodat er samen met jou naar oplossingen kan worden gezocht. Naast de behandeling van klachten kan je bij hen ook terecht voor algemene vragen of advies.

Meer informatie vind je in onze brochure "Verliep jouw ziekenhuiservaring anders dan verwacht?"

De ombudsdienst is telefonisch bereikbaar op:

campus Rumst: 03 880 92 09 of ombudsdienst.rumst@azr.be

campus Bornem: 03 890 17 92 of ombudsdienst.bornem@azr.be.

Je kan ook een brief sturen naar de ombudsdienst, een klachtenformulier invullen aan de balie in de centrale inkomhal of online via onze website een document invullen.

deel 2. Preoperatieve vragenlijst

Om jouw kind de best mogelijke zorgen te kunnen geven, is het belangrijk om de gezondheidstoestand van jouw kind te kennen. Daarom vragen we jou om dit formulier zo nauwkeurig mogelijk in te vullen.

Vergeet niet dat je zelf mee verantwoordelijk bent voor een veilig verloop van jouw opname. Tijdens de opname heb je zelf ook inspraak in het behandelingsplan en in jouw medicatie. Bespreek dit met de arts als je hierover nog vragen hebt.

Deze lijst wordt ingevuld door:

mama   papa   andere: .....

Naam: .....

Datum: ..... / ..... / .....

Handtekening:

Administratieve gegevens

Naam patiënt: ..... Voornaam: .....

Geboortedatum: ..... / ..... / .....

Contactgegevens

Straat: ..... Nummer: .....

Postcode: ..... Gemeente: .....

Naam vader: ..... Tel./GSM: .....

Naam moeder: ..... Tel./GSM: .....

OF naam begeleider: ..... Tel./GSM: .....

Naam huisarts: ..... Naam kinderarts: .....

Vragenlijst anesthesie

De ingreep

Voor welke heelkundige ingreep/onderzoek komt jouw kind?

.....

links   dagziekenhuis

rechts   meerdaagse hospitalisatie

Arts: .....

Datum opname: ..... / ..... / ..... Datum ingreep: ..... / ..... / ..... uur: .....

Gewicht: ..... kg   Lengte: ..... cm

Is jouw kind allergisch? Vermeld welke reactie hij/zij vertoonde: zwelling, ademnood, jeuk, rode vlekken,...

- mijn kind is allergisch ja neen
  - latex (handschoenen, ballonnen) ja neen reactie: .....
  - contraststoffen/Jodium ja neen reactie: .....
  - kleefpleisters ja neen reactie: .....
  - medicatie: ..... reactie: .....
  - andere: ..... reactie: .....
- vb. hooikoorts, kleurstoffen, kiwi, bananen, voeding,...

Heeft jouw kind:

- losstaande tanden ja neen welke: .....
- een hoorapparaat ja neen links rechts

Werd jouw kind te vroeg geboren? ja neen

- zwangerschapsduur van: ..... weken
- gewicht bij de geboorte: ..... kg

Werd jouw kind vroeger reeds geopereerd? ja neen

Zo ja, in welk jaar en voor welke ingrepen?

- in ..... voor: .....
- in ..... voor: .....
- in ..... voor: .....
- in ..... voor: .....

Reageerde hij/zij bij een verdoving op een ongewone manier?

- ja neen indien ja, omschrijf zo nauwkeurig mogelijk: .....

Had een familielid ooit problemen met verdoving?

- ja neen indien ja, omschrijf zo nauwkeurig mogelijk: .....

Heeft jouw kind bij een vorige operatie last gehad van nausea of braken? ja neen

Heeft jouw kind last van reisziekte? ja neen

Werd jouw kind ooit opgenomen in een ziekenhuis (anders dan voor ingrepen vermeld onder punt 4)?

Zo ja, waarvoor, in welk ziekenhuis, bij welke arts:

- voor: ..... ziekenhuis: .....
- arts: .....
- voor: ..... ziekenhuis: .....
- arts: .....

Medicatie

Neemt jouw kind medicatie? ja neen

Zo ja, welke? (denk ook aan insuline, puffers, siropen, medicatiepleisters,...)

geneesmiddel + sterkte	vorm: tablet, bruis-tablet, capsule, aerosol, siroop, SC, IM, subling, IV, inhalatie, dermaal,...	nuchter	bij het ontbijt	bij het middag-maal	bij het avond-maal	voor het slapen	opmerkingen (bv. bij pijn, gestopt preoperatief)
voorbeeld: Pantomed 20 mg	tablet	1					dagelijks
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							

Kan jouw kind normale inspanningen doen (lopen, sporten,...)? ja neen

Is jouw kind in behandeling (geweest) voor een hartziekte of heeft hij/zij een hartoperatie ondergaan? ja neen

zo ja, welke? ..... arts: .....

Had jouw kind ooit flebitis of trombose? ja neen

Heeft jouw kind gemakkelijk blauwe plekken of neusbloedingen? ja neen

Heeft jouw kind een piepende ademhaling? ja neen

Is jouw kind snel kortademig? ja neen

Is jouw kind in behandeling (geweest) voor een longziekte? ja neen

zo ja, welke? ..... arts: .....

Wordt er regelmatig gerookt in de nabijheid van jouw kind? ja neen

Is/was jouw kind in behandeling voor een nierziekte? ja neen

zo ja, welke? ..... arts: .....

Lijdt jouw kind aan suikerziekte?

ja neen

Heeft jouw kind ooit geelzucht gehad?

ja neen

zo ja, type: .....

Lijdt jouw kind aan epilepsie of vallende ziekte?

ja neen

Heeft jouw kind last van verlamming of spasticiteit?

ja neen

Was jouw kind al in behandeling bij een neuroloog of psychiater?

ja neen

zo ja, waarvoor? .....

arts: .....

Heeft jouw kind problemen met het openen van de mond?

ja neen

Heeft jouw kind problemen om het hoofd te bewegen?

ja neen

Lijdt jouw kind aan een besmettelijke ziekte?

ja neen

zo ja, welke? .....

Kreeg jouw kind ooit een bloedtransfusie?

ja neen

zo ja, reden? .....

Vertoonde jouw kind daarbij een ongewone reactie?

ja neen

Geef je toestemming om bloedproducten toe te dienen indien nodig?

ja neen

Heeft jouw kind de laatste maand koorts van meer dan 38°C gehad?

ja neen

zo ja, wanneer? .....

Is jouw kind de laatste maand verkouden geweest?

ja neen

Heeft jouw kind de laatste maand antibiotica genomen?

ja neen

Valpreventie

- heeft jouw kind een verhoogd risico op vallen door een aandoening en/of behandeling? ja neen
- gebruikt jouw kind een rolstoel? ja neen
- heeft jouw kind een geheugenstoornis ja neen
(mentaal vertraagde ontwikkeling, hersenschudding, hersentumor)?
- Heeft jouw kind een stofwisselingsstoornis (vb. suikerziekte)? ja neen
- Is jouw kind hardhorend/doof? ja neen
- Is jouw kind slechthorend/blind? ja neen

Heb je nog bijkomende opmerkingen?

.....

Sociale vragenlijst

Woonsituatie

- bij de ouders   bij moeder   bij vader
 pleegouders   mantelzorgers (grootouders, familie,...)
 professionele zorgverlener   andere: .....

Wie blijft slapen in het ziekenhuis (rooming-in)? .....

Taal:	begrijpt Nederlands	spreekt Nederlands	andere
kind	☐	☐	.....
moeder	☐	☐	.....
vader	☐	☐	.....

- Is jouw kind zindelijk?   ja   neen   luier 's nachts en/of tijdens dutje
 Slaapgewoontes: knuffel   fopspeen   lampje

Voeding

- borstvoeding
 flesvoeding
 gevarieerde voeding
 vegetarisch
 allergie voor bepaalde voedingsmiddelen: .....
 specifieke voedingsgewoonten en/of dieet: ..... (bv. glutenvrij, lactosevrij,...)

Godsdienst

- Mijn kind wordt gelovig en/of volgens een specifieke levensovertuiging opgevoed: .....
 Mijn kind wordt niet gelovig opgevoed of wij wensen dit niet te melden

Wens je nog iets speciaals te vermelden?

.....

.....

.....

deel 3. Informed consent anesthesie: informatie- en toestemmingsformulier

**verplicht te ondertekenen door de ouder of wettelijke vertegenwoordig(st)er
alvorens de anesthesie kan doorgaan**

Ondergetekende ouder
 wettelijke vertegenwoordig(st)er van:

naam patiënt: .....   voornaam: .....
geboortedatum: ..... / ..... / .....

- heeft alle informatie begrepen en verklaart alle pre- en postoperatieve richtlijnen te zullen respecteren
- heeft begrepen dat er soms zeldzame verwickelingen kunnen optreden bij elke anesthesie- en/of analgesiemethode
- heeft de vragenlijst correct ingevuld en eventuele noodzakelijke bijkomende onderzoeken laten uitvoeren
- heeft er begrip voor dat de ingreep (zelden) omwille van dwingende medische redenen door de anesthesist uitgesteld kan worden
- verklaart hierbij dat gegevens op anonieme wijze verwerkt kunnen worden voor wetenschappelijk onderzoek (indien niet akkoord, schrap deze zin en plaats hiernaast jouw handtekening)
- verklaart hierbij dat bloedproducten toegediend mogen worden indien nodig (indien niet akkoord, schrap deze zin en plaats hiernaast jouw handtekening)
- geeft toestemming voor de noodzakelijke verdoving

Datum: ..... / ..... / .....

Naam en handtekening, voorafgegaan door de eigenhandig geschreven woorden "gelezen en goedgekeurd"

Indien slechts één ouder tekent, verklaart de ondergetekende ouder t.o.v. AZ Rivierenland in toepassing van de artikels 373 en 374 van het Burgerlijk Wetboek te handelen met instemming van de andere ouder.

deel 4. Informed consent chirurgie: informatie- en toestemmingsformulier

**verplicht te ondertekenen door de arts en de ouder of wettelijke
vertegenwoordig(st)er alvorens de ingreep kan doorgaan**

Ondergetekende arts verklaart precieze inlichtingen te hebben meegedeeld over de gezondheidstoestand aan de ouder / wettelijke vertegenwoordig(st)er van volgende patiënt:

Naam patiënt: ..... Voornaam: .....
Geboortedatum: ..... / ..... / .....

De diagnose¹ is:

.....
waarvoor hij/zij volgende ingre(e)p(en) / procedure dient te ondergaan:

.....
en die zullen uitgevoerd worden door dr.:

.....
onder lokale algemene en/of locoregionale anesthesie.

In eenvoudige en verstaanbare termen werd de mogelijke evolutie van de gezondheidstoestand van de patiënt omschreven indien niet tot de geplande ingre(e)p(en) / procedure wordt overgegaan. Als arts heb ik eveneens inlichtingen over eventuele alternatieve behandelingen, elk met hun voor- en nadelen, gegeven. Ook werd het nut en de doeltreffendheid van de behandeling toegelicht.

Als arts heb ik duidelijk de aard, de draagwijdte en het doel van de ingre(e)p(en) / procedure beschreven die zal/zullen worden uitgevoerd, de ongemakken die hieruit voortvloeien, alsook de risico's, nevenwerkingen en mogelijke verwikkelingen van deze ingre(e)p(en) / procedure, zowel op korte als lange termijn.

Ik heb hierover eveneens een informatiebrochure gegeven met de nodige uitleg: ja neen

¹ Zelfs indien men niet 100% zeker is van de diagnose dient men toch een diagnose te stellen. In dat geval spreken we van een 'waarschijnlijkheidsdiagnose'.

Ik heb meegedeeld dat het medisch team tijdens de uitvoering van de ingre(e)p(en) / procedure genoodzaakt kan zijn de geplande ingre(e)p(en) / procedure uit te breiden met bijkomende handelingen die vooraf niet voorzien kunnen worden, maar medisch gezien absoluut noodzakelijk zijn. De ouder / wettelijke vertegenwoordig(st)er geeft hierbij dan ook aan bovenvermelde arts toestemming om tijdens de uitvoering van de geplande ingre(e)p(en) / procedure elke bijkomende medische ingreep uit te voeren in geval van volstrekte medische noodzakelijkheid. Als arts heb ik een verzekering burgerlijke aansprakelijkheid afgesloten.

Ik verklaar bovendien dat ik de ouder / wettelijke vertegenwoordig(st)er op de hoogte heb gebracht van een vrij precieze raming van de financiële kostprijs van de geplande ingre(e)p(en) / procedure, zowel zijn/haar persoonlijke bijdragen als het bedrag dat door de ziekteverzekering wordt betaald.

Ik heb de ouder / wettelijke vertegenwoordig(st)er de gelegenheid gegeven vragen te stellen en heb hierop voldoende en volledig geantwoord. Deze heeft mijn antwoorden ook goed begrepen. De ouder / wettelijke vertegenwoordig(st)er geeft hierbij dan ook de toestemming voor de uitvoering van de hierboven omschreven ingre(e)p(en) / procedure.

Ik verklaar de ouder / wettelijke vertegenwoordig(st)er correct en volledig te hebben ingelicht over de vooraf bestaande gezondheidstoestand van zijn/haar kind en zijn/haar vragen hierover eerlijk te hebben beantwoord. De ouder / wettelijke vertegenwoordig(st)er is bereid, zowel in het belang van een goed verloop van de operatie als van het herstel, zich strikt aan de aanwijzingen van bovenvermelde arts te houden.

Hierbij werd eveneens aandacht gevestigd op het feit dat volgende richtlijnen strikt uitgevoerd moeten worden:

- het kind zal volstrekt nuchter zijn voor de operatie (zie pagina 4)
- de eerste 24 uur na de ingreep zal het kind niet fietsen
- er zal de eerste 24 uur na de operatie thuis iemand aanwezig zijn

De ouder / wettelijke vertegenwoordig(st)er begrijpt ook dat de geneeskundige klinische praktijk geen exacte wetenschap is, dat een opsomming van mogelijke complicaties nooit volledig kan zijn en dat er geen verbintenis / overeenkomst kan worden aangegaan over het uiteindelijke resultaat van de ingre(e)p(en) / procedure (geen resultaatsverbintenis).

De ouder / wettelijke vertegenwoordig(st)er geeft toestemming om – indien nodig – tijdens of na de ingreep bloedproducten toegediend te krijgen (indien niet: deze zin schrappen en paraferen).

Om administratieve redenen persoonlijke gegevens in een computer bewaren is voor de ouder / wettelijke vertegenwoordig(st)er geen bezwaar. De ouder / wettelijke vertegenwoordig(st)er geeft toestemming om voor / tijdens / na bovenvermelde ingre(e)p(en) / procedure anoniem beeldmateriaal of foto's te laten nemen, die later kunnen gebruikt worden voor medisch onderwijs of wetenschappelijke publicatie (indien niet: deze zin schrappen en paraferen).

De ouder / wettelijke vertegenwoordig(st)er geeft toestemming aan de hierboven vermelde arts om de ingre(e)p(en) / procedure uit te voeren in samenwerking met een door hem gekozen arts of assistent.

Dit consent werd in overeenstemming met de Wet op de Patiëntenrechten van 22.08.2002 – B.S. 26.09.2002 opgesteld te

..... op ..... / ..... / .....

Naam en handtekening

- ouder
 wettelijke vertegenwoordig(st)er

voorafgegaan door de eigenhandig geschreven woorden "gelezen en goedgekeurd"

Naam en handtekening van de arts die de informatie heeft gegeven:

Dit document dient na ondertekening bij de opname te worden overgemaakt aan een lid van het medisch team, die het aan het patiëntendossier zal toevoegen.

In overeenstemming met de Wet op de Patiëntenrechten van 22.08.2002 – B.S. 26.09.2002.

Indien slechts één ouder tekent, verklaart de ondergetekende ouder t.o.v. AZ Rivierenland in toepassing van de artikels 373 en 374 van het Burgerlijk Wetboek te handelen met instemming van de andere ouder.

ref.: 50120554
versie: 12/09/2019
eigenaar: dr. Bénédicte Van Dessel, anesthesie
v.u.: Sofie Vermeulen